

Güven Âbidesi
(Huzeyfe ibn'ül Yemân)

Değerli dostlar

Allah peygamberi Muhammed sav e sahabi olmak şerefine nail olmuş Huzeyfe isimli bir zatı konuşmak için burada bulunuyoruz. Bir sahabi i konuşmak insanların yükselttiği meşhur ettiği, tarihin öne çıkardığı bir şahsiyeti konuşmak değildir. Bir sahabi yi konuşmak Allahın kitabı Kuranı ellerinden dillerinden aldığımız dolayısı ile akidemizle kitabımızla, peygamberimizle birinci dereceden bağlantısı bulunan bir insanı konuşmaktır. Şimdi biraz sonra zikrederken göreceğiz ki Huzeyfe isimli sahabi yüzlerce operasyonda imzası olan, şu kadar yıl İslam devletini idare eden, Ömer gibi Osman gibi ali gibi ağır operasyonlarda parmağı veya izi olan, imzası olan bir insan değil. Çok uzun yıllar yaşadığı için farklı dönemleri iç içe geçirmiş bir insan da değil. Huzeyfe bin Yaman peygamber efendimiz sav le 8 yıl yaklaşık bir arada olmuş. Sahabelik hayatı 8 yıldan biraz fazla. Ama 80 asır sonra bile anılacak bir ismin sahibi. Bu onun çok üstün deha yeteneklerinden de kaynaklanmıyor. Sahabelik unvanını diğer sahabilere göre tabi bu kendi açısından bakıldığında çok iyi değerlendiren, sahabiliğin kıymetini çok iyi bilen birisi olmasından kaynaklanıyor.

Kardeşler

Ashaptan birini konuşmak,bu ümmetin en üstünlerinden birisini konuşmaktır. Kalbi en temiz olan müminlerden birini konuşmaktır. İlmî en derin olanlardan birisini konuşmaktır. Şu fani dünyaya en az tenezzül eden insanlardan birisini konuşmaktır. Bu 4 özellik, ümmetin en üstünü olmak, kalbi en temiz olmak, ilmi en derin olmak, dünyaya en az tenezzül etmek. Bu 4 özellik ashabi kiramın bu tür özellikleri her birinde farklı bir açıdan tezahür eden bu özellikleri çağlar geçtiği halde, onların nerede gömülü oldukları bile unutulduğu halde bütün nesillerin ahlaklarını, takvalarını ve emellerini taklit edilebilecek insan olmalarını sağlamıştır.

Bugün Huzeyfe r an h ı konuşuyorsak biz tarihi bilgimiz tazelen sin diye konuşmuyoruz. Peşinden gidilebilecek, ahlakı gibi ahlaklanılabilecek, ilmiyle amel edilebilecek, örnek alınabilecek bir insan konuşuyoruz. Bize Huzeyfe r an h ın tarihi lazım değil. Onun fiziki yapısı da bize lazım değil. uzun boylumuydu, şişman mıydı, esmer miydi bizim için çok önemli değil. Hiç önemli değil. Ama Huzeyfe gibi olma mücadelesi bizim için kurtarıcıdır. Taklit edilebilir ahlakı, uygulanabilir bir ilmi olan insan konuşuyoruz. Bunun için biz genelde ashabi kiramdan söz ederken, özellikle Rasulullah sav efendimizin bir özelliğini öne çıkardığı ki Huzeyfe de bu var r.anh., bir meziyeti özellikle nübüvvet onayıyla öne çıkarılmış, peygamber tasdikiyle bir meziyeti hak edilmiş meziyettir diye insanlığa sunulmuş. Böyle bir şahsiyeti konuşurken, tarihi bir şahsiyeti konuşur gibi dinleyemeyiz. Kendimize kurtarıcı bir insan, örnek bir şahsiyet bulmanın ciddiyetiyle dinleriz. Tekrar vurgulamak için söylüyorum Huzeyfe ibnül Yeman r an h ın bize kadar intikal eden bilgileri, ondan nakledilen hadislerde dahil olmak üzere, onun adının geçerek bize nakledilen hadislerde dahil olmak üzere bir a4 kağıdındaki 40 kağıdı dolduracak kadar değildir. Rivayet ettiği hadislerde bunun ancak 30 kağıdını dolduracak hacimdedir. Ama Huzeyfe nin şahsiyetiyle ilgili siyasi, ilmi, dini çalışmalarıyla ilgili peygamber asv ile ilişkileriyle alakalı bize nakledilen sahih ve zayıf bilgilerin tamamı 40 sayfayı dolduracak ebatta değildir. İlla Huzeyfe ile ilgili bir kitap yazacak olsak bu a4 kağıt üzerinden 40 sayfayı geçecek çapta

değildir. Başlık üstüne başlık atarsan 42 sayfaya çıkarabilirsin. Ama Huzeyfe ile ilgili bir satırlık bilgi var. Bugün ümmeti Muhammed o bir satırdaki paydan kendisine bir şeyler çıkarabilse farklı olurdu. Huzeyfe bir gün işe yaramış, o yaradığı iş Rasulallah sav in hayatında dönüm noktası olmuş. Bunun için biz Huzeyfe yi konuşmak istiyoruz. Ama yüzlerce başlık açılabilir bir şey yok Huzeyfe de. 3 başlık var. O 3 başlıktan büyük bir ders çıkarma imkanımız var.

Kardeşler

Özellikle Allahın peygamberinin ashabını dinle ilgili bir konu olarak dinlemek zorundayız. Dilimiz, rengimiz, coğrafyamız ne olursa olsun Huzeyfe bizimle ilgilidir. Ezanla ilgimiz bulunduğu sürece, namazla ilgimiz bulunduğu sürece, Medine ye bağlı bir yürek sahibi olduğumuz sürece Huzeyfe bizden biridir. O arap değil, o Mekkeli Medine li değil, o Muhammed sav in ashabındandı. Abdullah ibn mesud r an hın çok hoş bir tespiti var. Ahmed bin anbenin ve müsned inde rivayet ettiği, bu Abdullah ibni mesud kendisi de bir sahabidir zaten. Bizim bugün Huzeyfe yi konuşmakla r anh ne anlamamız gerektiğini, yada Huzeyfe ye bakacak pence-remizde ne görüleceğini, başka bir sahabinin lisanından dinleyelim. Diyor ki; Allah yarattığı bütün insanların kalplerine baktı. Muhammed as ın kalbini en iyi kalp olarak gördü. Allahın yarattığı insanlarda yarattığı en büyük kalp, en değerli kalp abdullahın oğlu Muhammed sav de dir. Böyle gördüğü için de Allah onu kendisinin en büyük peygamberi olarak seçti. Sonra en büyük peygamber olarak seçtiği Muhammed sav e iman eden ilk neslin ashabının kalplerine baktı Allah o kalpleri de peygamberlerinin dışındaki kullarının en iyi kalplileri olarak gördüğü için Muhammed in birinci dereceden adamları dini için ilk cihat şerefine eren insanlar olarak onları seçti diyor. Abdullah ibni mesud r anh ın bu tespitinde sadece bir seçim kriterinden söz etme yok. Gelecek kuşaklar da Huzeyfe de Abdullah ibni mesuddan, ömer bin hattab tan söz edildiğinde kimden söz edildiğini, Allahın özellikle kendisine en büyük peygamber olarak seçtiği ve ona en uygun gördüğü bir nesilden söz edildiğini anlatmak istiyorum. Bizim özellikle ashabı kiram üzerinde elhamdülillah herhangi bir negatif cümlemiz asla yok, olmaz da. Ama yüzlerce seneden beri ashabı kiramı özellikle, özellikle, soy farkına göre, klik yakınlığına göre tasnif etmek isteyen bir anlayış maalesef vardır. Bizim topraklarımızda sekülerizmde din öğrettiği zamana kadar bu ayırım yoktu. Ne zamandan beri cübbesi İtalyan kılıklı cübbeliler de din öğretmeye başladıysa, ashabı kiramı da tasnif etme, puanlama hastalığı ortaya çıktı. Halbuki Müslümanların Abdullah ibni mesud r an hın bu sözünde de çok rahat anlaşılacağı gibi, Müslümanların ashabı kiram üzerinde böyle bir tasnif etme hakkı yoktur. Çünkü Allah azze ve celle peygamber as a adam olma, onun birinci dereceden ve onun kefaletiyle Müslümanlık yaşama hazzına kitle olarak seçtiği, Kuranın ve hadisi şeriflerin yani peygamberin şu şu kadar bu bu kadar diye tasnif etmediği şekilde, ashabı kiramı tasnif etmek batıldır. Bu ümmetin temelinde yoktur. Zira ashabı kiram Allah ı memnun etmişlerdir bu Kurana sabittir. Çünkü Kuran onlardan memnun olduğundan söz ediyor, isim vermiyor. Kureyş diye ayırmıyor. Ensar, muhacir diye ayırmıyor. Ensardan da muhacirden de memnun olduğunu söylüyor. Dün Müslüman olanlar, bugün Müslüman olanlar demiyor. Mekkenin fethine kadar Müslüman olamayıp kılıcı görünce Müslüman olanlar diye bir ayırım yapıyor mu, yapıyor Allah. Fetihden önce, mekkenin fethinden önce Müslüman olanlar bir başka. Ama (Arapça me-

tin) hepsine cennetini vaat etmiş Allah. Cenneti garanti etmiş insanlardan söz ederken Allah fetih zoruyla iman etmiş, kılıcın artık ensesin de olduğunu gördüğü için Müslüman olmuş a bile (Arapça metin), onlara bile sahabe oldukları için, peygamber eline tutmak nail olduğu için Allah cennetini vaat etmiştir. Kuranı kerime iman etmiş bir nesil ashabi kiramın arasında asla bu tasnifi yapamaz. Yoksa kuranın neresine iman ettiği bir gün insana sorulur. El hatip ül Bağdadi diye meşhur olan, hatip Bağdadi diye meşhur olan bir alimin, hadisinde çok hoş bir tespiti var. Çok hoş bir tespiti var. Diyor ki; velev ki kuran onlarla ilgili onlarca ayet zikretmiş olmasın. Velev ki Rasulullah sav in ashabinın menakıyla ilgili, onu öven cümleleleri ile ilgili yüzlerce hadisi şerif bulunmuş olmasın. Ebubekir i göklere çıkararak, ömer i, Osman ı, ali yi göklere çıkararak, Abdurrahman ibni avf ı göklere uçuran, muaz ibni cebel i arşa taşıyan velev ki bu hadisi şerifler olmasın. Sadece hicret etmeleri Rasulullah sav e atını denize de sürsen peşindeyiz ya Rasulullah demeleri, babalarından, dedelerinden kalan hurma bahçelerini daha inceden savaştıkları insanlara iman kardeşi olduk diye feda etmeleri, onların inkar edilemeyecek şekilde tarihe mal olmuş olan Kur'an a hizmetleri, Kur'an muallimi olarak yeryüzüne dağılmaları dikkate alındığında hiçbir hizmetleri olmasa sadece bu özelliklerinden dolayı bile, onlar ümmeti Muhammed in baş tacıdır. Sırf bu özelliklerinden dolayı ashabi kiram övülmeye, ümmeti Muhammed in büyükleri olarak kabul edilmeye, aralarında hiçbir ayırım yapılmamaya müstahaktırlar. Sırf şu hicretlerinden dolayı. Rasulullah sav e can verişlerinden dolayı. Dul bir kadının çocuğunu paketleyip Rasulullah a paketleyip getirmiş olmalarından dolayı, sırf bunlara bile bakıldığında onların büyüklüğünün şahidi olarak yeter. Nerde kaldı ki Kuran onlara şahit, yüzlerce hadisi şerif onların bu dindeki azim mevkiine şahit. Bundan dolayı ibni hazm diyor ki, ki bni azm dördüncü asırdan sonra gelmiş birisi diyor ki; bizden biri, yani ashap olmayan nesillerden herhangi bir Müslüman kıyamete kadar yaşama imkanına kavuşsa ve kıyamete kadar en güzel taatleri, en güzel ibadetleri yapmış olsa tek bir saat Rasulullah la gün geçiren sahabenin mevkiine ulaşması mümkün değildir diyor. Sahabe olmayan birisinin, ashabi kiramın mevki olarak Rasulullah sav e yakınlık ve hizmet olarak, en düşük noktada bulunduğu tahmin edilen Hamza bin abdulmuttalibin katili olan Vahşi r anı ile onun dışında yani sahabe olmayan en iyi Müslüman arasında imamı rabbanî diye bildiğimiz zat benzetme yapıyor. Bir sahabe en düşük puanlı Rasulullah sav efendimizin amcasını öldürmüş, yıllar sonra İslam la şerefleşmiş. Peygamber efendimizin sav yüzüne bakmaya yıllarca haya etmiş, işlediği cürümden dolayı, onunla sahabe olmayan en iyi Müslüman mesela bir tabî i, ki o da peygamber as ın tasdikiyle ashaptan sonraki en büyük nesilden, bir hasan basri mesela... onunla vahşi arasında bir benzetme yapacak olsak vahşinin cihat meydanlarında ses çıkaran atının nalının altındaki bir tozla bile ölçülmesi mümkün değildir diyor. Çünkü birinin kefilî peygamber as ın. Öbürünün ne olacağı mahşerde belli olacaktır.

Binialyeyh kardeşler biz sahabeden konuşurken, tekrar vurguluyorum, din konuşuyoruz. İşledikleri onca cürüme rağmen, peygamber as ın yanında kırdıkları onca pota rağmen, hatalarına rağmen, Kuranla tescil edilmiş olunan günahlarına rağmen, zira onları filan surede öven Kuran, filan sure de de neden böyle yaptınız, ne büyük ayıp yaptınız, ne biçim günah işlediniz diye yeriyor. Ama dün yerdi Allah, öbür gün övdü. Demek ki onları işledikleri hatalarıyla, girdikleri bataklıklarıyla kabul etti Allah. İslam olmadan önceki hatalarıyla, İslam dan son-

raki yanlılarıyla kabul buyurdu. Kur'an böyle gösteriyor. Hadisi şerifler böyle gösteriyor. Bunun için değil, bizim şeyh efendilerimizle, bizim ulemamızla, bizim mollalarımızla ashabı kiramın bile ilk iman edenleriyle, sonradan iman edenler arasında bir kıyaslamayı Rasulullah sav efendimiz kabul edememiştir. Sonradan Müslüman olanlar da sahabi. Kuran teminatlı insanlar oldukları halde. İlk Müslümanlar la karşı karşıya geldiklerinde asv efendimizin tepkisi ne oldu? Allah, Allah, Allah! Eski dostlarımı bana bırakın buyurdu. Siz karılarınızın yanındayken onlar benim yanımdaydılar. Vallahi siz uhud dağı ağırlığı kadar altını Allah için infak etse- niz onların Allah için verdiği bir avuç hatta o bir avucun yarısı kadar buğdayın sevabına ulaşamazsınız. Çünkü siz karılarınızı terk etmeye yanaşmadığınız zamanda, onlar canları, malları ve bütün varlığıyla Rasulullah ın adamı olmak için aday oldular.

Bugün biz ashabı kiramı konuşurken, din konuşuyoruz bunun için diyoruz. Onları konuşmamız Kuran konuşmamızdır. Umudunu taşıdığımız cennet onları konuşmamızla veya onlarla bağımızı kesmemizle çok yakın dereceden ilgilidir. Kardeşler çünkü bizim yazılı kağıtlarda gördüğümüz vahyi onlar canlı canlı dinlediler. Cebrailden vahiy alırken Rasulullah sav den nasıl terler boşaldığını gördüler. Vahiy ilk pratiğini onların üzerinde yaptı. Artı onlar bizim gibi medreselere gidip, hocaların önüne diz çöküp, Arapça öğrenip, öğrendikleri Arapçayla da Allahın ne dediğini anlamaya çalışmadılar. Allah çok iyi bildikleri için Arapçayı mucize olarak kafalarından aşağıya indirdi. Onlar iyi bildikleri için Arapçayı mucize olarak kuran la karşılaştılar. Bu nedenle Huzeyfe ranh, Abdullah ibni mesud, enes ibni malik, Abdullah ibni Abbas ben filan ayette şunu anladım dediği zaman o ayetten en iyi anlaşılacak şeyi anlamış demektir. Çünkü kuran onların diline muhatap oldu. Bizim filanca kadın, filanca kocasıyla Rasulullah ın önünde tartıştı. O da halini Allah a arz etti. Kadıncağız bunaldığını söyledi diye tefsirlerden öğrendiğimiz şey onların gözlerinin önünde oldubitti. Binanialeyh İslam onların anlayışıyla daha doğru bir anlayıştır. Onlar yüzde yüz şirk bataklıklarından arınıp Rasulullah sav e geldiler bu nedenle beyinleri yüzde yüz kuranı anladı. Yüzde yüz kuranı anlayan beyin bir sürü sistemden sonra, o sistemleri de henüz sıfırlayamadan, çöp kutusuna atamadan İslam ı, başka dillerden aktarılmış bilgilerle ve sistemlerin etkisi altında öğrenen nesillerden çok daha üstündürler. Çok daha değerlidirler Allah katında, akla göre, mantığa göre.

Kardeşler, bu pencereden bakıp Huzeyfe r anh ı görmek istiyorum. Ama üçüncü defa vurgulamam gerekiyor. Huzeyfe ile ilgili bütün teracim kitaplarından, hadis kitaplarından, şişmanıyla, zayıfıyla, orta boylusuyla ne kadar bilgi varsa toplayalım. Bu bir kitabı zor doldurur bir bilgidir. Ama Huzeyfe de hayat var r. Anh. Öğrenilecek çok şey var. Benim aklımın bir türlü idrak edemediği beynimi zorlayan bir şey sizi de zorlasın. Bakın Huzeyfe de neler varmış. Rasulullah sav e en çok kimi seviyorsun diye sormuş amr ibnil asr r.anh Aişe'yi demiş. O da hemen lafı çevirip erkeklerden kastettim demiş. Kimi seviyorsun erkeklerden 'babasını' demiş. Ebubekir. Bunu 5 defa, 10 defa, 10 defadan fazla söylemiş. Ebubekir ile ilgili sevgisini belki 10 defa tekrar ettiği hadisi şeriflerde sabittir. Hem şahıs olarak Ebubekir i çok seviyor. Hem de ne diyor. Ebubekir in parası kadar bu hizmette hiçbir şeyden istifade etmedim diyor. Her şeyiyle Ebubekir e hayran. Herkesi Medine ye hicret ettirmiş Ebubekir i yol arkadaşı olarak bırakmış. Kendisinden sonra hizmetlere vekalet olarak Ebubekir i uygun görmüş. As efen-

dimizin vefatından kısa bir zaman önce bir kadın gelmiş ve ya Rasulullah sana bir şeyler sormak istiyorum demiş. O da sonra gelirsin gibi ertelemiş görüşmesini. Seni bulamazsam burada? Ebubekir i bulursun demiş. İşaret hep Ebubekir e. Ebubekir, Ebubekir. Amma bakıyoruz Ebubekir i bu kadar seviyor, ömer e sevgisi bir başka. Ali bin ebitalib r anh ı neredeyse tek eliyle kaldırıp arşa kadar yükseltecek öyle seviyor. Çok seviyor. Ali diyor nasıl musa nın arunu vardı sende benim Harun umsun diyor. Allah Allah. Çok hoş bir şey. Kendi eliyle büyüttüğü bir çocuk zaten. Şimdi ashabi kiramdan çok sevdiği insanlar var. Bunlardan 10 tanesine de sen cennete gireceksin diye garanti vermiş. 10 cenetle müjdelenmiş insan var. Bu insanların başka türlü sevdiği var. Vefat edeceğine birkaç dakika kaldığını anlayınca ali gibi, Ebubekir gibi, ömer gibi insanlara çıkın odamdan demiş. Aişe kalsın burada demiş. İaşenin dizine başını koyup vefat etmek istemiş. Aişe sevgisini gösteriyor. Ebubekirler, Aişeler sevdiğini dillendirdiği... mesela bir sahabiye diyor ki muaz seni çok seviyorum, sana bir dua öğreteyim diyor. Öbür taraftan İslam ın o gün Medine de ve kıyamete kadar en büyük sorunlarından birisi olan Kuranın ilk sayfalarından itibaren en önemli konularından biri olan münafıklıkla ve münafıklıkla alakalı dosyayı sadece Huzeyfe ye açmış. Huzeyfe yi çağırmış, ebubekirinde olduğu bir yerde, aişe nin de olduğu bir yerde, bütün sevdalılarının olduğu bir yerde, 20 küsur yıllık Müslümanlar yanında dururken, birkaç yıllık Müslüman olan Huzeyfe ye sana isimler vereceğim bu isimler ümmetin münafıklarıdır demiş. Kimseye de söylememesini de söylemiş. Şimdi dese ki ben öldükten sonra sen bunları Ebubekir e verirsin, bundan bir anlam çıkaracağız. Hani Ebubekir öldürülür sivri bir adam, Huzeyfe sivri bir adam değil emanet olarak huzeyfeye verdiği ortaya çıkar o zaman. Kimseye söylememesini de tembih etmiş. Şimdi bu peygamber değil, Ebubekir değil, halife olması mümkün değil, birinci dereceden ilk iman edenlerden değil. Hicretten sonra Müslüman olmuş. Anası Müslüman olmuş, babası Müslüman olmuş, bu sonra Müslüman olmuş üstelik. Çok ahım, şahım atılımlı bir Müslümanlığı da yok. Ama çağırmış, Allahın cebraile, Cebrailin peygamberine bildirdiği 12 ismin, 12 münafık başını Huzeyfe ye teslim etmiş. Burada oturup Huzeyfe nin bu isimleri bilmekte ne elde ettiğini çözemiyoruz. Çünkü Huzeyfe bu isimleri bilse ne olur, bilmeseyse ne olur. Zira kendisinden sonra siyaseti Huzeyfe ye teslim etmeyeceği belli bir şey. Neden? Liderleriniz kureyşten olsun demiş. Huzeyfe Kureyşli değil. Kureyş kökenli de kureyşten değil. İntisap etmiş Medineli olmuş. Ensar kökenli. Yani siyasi yönetime gelmeyeceği belli bir şey Huzeyfe nin. Huzeyfe ye bu isimler yaramayacak. Sadece Huzeyfe cenaze namazları kılınacağı zaman kimin cenaze var diye soruyor, bazı cenazeleri kılmamış. Anlaşılmış ki Huzeyfe nin kara listesinde bu adamlar. Ömer bin hattab r anh da cenazeye çağırıldığı zaman Huzeyfe orada mı diye soruyormuş. Huzeyfe katıldıysa katılıyormuş, katılmıyorsa katılmıyormuş cenazeye. Bir keresinde de cenaze namazına tam tekbir getirecekken cimciklemiş Ömer i. Dönmüş ne oluyor demiş. Kılca başka bir şey bulamadın mı demiş. Çekmiş onu oradan. Ömer bilmiyor. Ama dönüyorsun Ömer i anlatan hadislere ne diyor. Ben peygamber olmasam Ömer olurdu diyor. Hak Ömer in lisanı üzerinden iniyor diyor. Ama münafıkların listesi Ömer de yok yok. Ömer ikide bir sıkıştırıp Huzeyfe o isimler benim bulunduğum isimler midir diyor. Kendisinin de o isimlerde olup olmadığının garantisi yok. Sonunda sıkıştırmış onu Huzeyfe demiş benim valilerim arasında o isimlerden var mı demiş. 12 isimden biri var mı demiş. Bir kişiden şüphe edebilirsin demiş. İsmi söylememiş. Şimdi

biz Rasulullah sav in Huzeyfe ye bu tür yüklenişini çözmeye çalışıyoruz. Biraz sonra bunu tam çözeceğiz. Ama önce duygusal bir dosya açalım.

Kardeşler, dağların emrine gireceği, meleklerle haşır neşir bir peygamber bile olsan, Muhammed asv bile olsan şöyle çay içip kahve içip sırrını dökeceğin bir arkadaşına ihtiyacın var demek. Huzeyfe yi bunun için yanına çağırılmış. Ama Huzeyfe bu testi ne zaman yakalamış. Huzeyfe ranh Müslüman olduğu gün gel sana münafıkların ismini vereyim dememiş efendimiz as. Münafıkların ismini altıncı yılda öğrenmiş. Efendimiz sav efendimizin hicretinin altıncı senesinde, ne zaman öğrenmiş, altıncı senesinde. Şimdi çözdük. Huzeyfe yi çözüyoruz. Bildiğimiz bir ahzab savaşı var. Bunun bizim dilimizdeki adı hendek savaşıdır. Kurandaki adı ahzab savaşıdır. Ahzab savaşı ne? Mekkeli müşriklerin ev müşrik Arap kabilelerinin içerdeki Yahudilerle ittifak ederek Medine yi kuşattıkları savaşın adıdır. Bir aydan fazla uzun bir zaman sürdü. Kuranı kerimden anlıyoruz bu ahzab savaşının 3 büyük özelliği var. Bir, Kuran deyimleri bunlar, çok soğuk bir dönem. Medine de ne kadar soğuk var rastladığınız zaman görürsün. Gündüz 45 derece gece eksi. Böyle acaip bir iklim, soğuk mevsimlerinde. Çok soğuk bir dönem ahzab savaşının olduğu dönem. Şiddetli açlık var. 3 gün 4 gün hiç yemek yiyemiyor ashabı kiram. Ve korku dorukta. Üç şey dorukta ahzab savaşında soğuk, açlık ve ölüm... ölüm tehlikesi, açlık tehlikesi ve soğuk tehlikesi. Ashabı kiram Medine nn etrafına bildiğiniz gibi hendek kazdılar. Medine böyle bir yay şeklinde hendek içine alındı. Diğer bölgeler dağlık olduğu için müşrikler o tarafı kuşatamadılar. Vadi olan kısmı hendek içine alındı. Ashabı kiram hendeğin bu tarafında beklediler ama içerde açlık var, soğuk var nöbet tutulamıyor. Müşriklerde 10 bin kişi öbür tarafta bekletiliyor. Ashabı kiram hicretin ikinci senesinde bin 500 kişiydiler. Çünkü efendimiz sav ikinci senede nüfus sayımı yaptırmış. Bu nüfus sayımını yapan da Huzeyfe ibnül yeman dır. Çağırılmış onu bana Allah diyenleri say demiş. Biz de ona 1500 kişinin ismini verdik diyor. Demek ki ikinci sende 1500 kişiymiş ashabı kiram. Bu 1500 kişinin kadınlı erkekli olduğunu düşünelim. Beşinci altıncı yıla gelindiğinde bilemedin 3 bin kişi olsun ashabı kiramın hepsi cihadın içine katılacak kadar bir eylemin içinde olsalar bile. Şimdi efendimiz sav bir ay geçmiş ahzab savaşında artık ashabı kiram açlıktan kıpırdıyamayacak hale gelmişler. Yiyecek, içecek hiçbir şey yok. Hatta efendimiz as in en önemli mucizelerinden biri sahih hadisle sabit olan bu savaşta gerçekleşti, ahzab savaşında gerçekleşti biliyorsunuz. Sahabeden bir tanesine evindeki oğlağı kestirdi. O oğlağı yemek yaptırttı. Onunla 600 kadar sahabinin karnını doyurdu efendimiz sas. Sonrada kazanın geri kalan kısmını v sahibine hediye etti. Bir mucize si efendimiz sas. İn. Şiddetli açlık, şiddetli soğuk ve ölüm tehlikesi kuranı kerimin ifadesiyle gırtlığınız kadar gelmişti ciğerleriniz diyor. Ölüm korkusundan. Çünkü on bin kişi yuha diye bir saldırsalar, ashabı kiram en az 5 kişi 6 kişyle uğraşacak şekilde olmaları lazım. O tarafta hergün develer kesip yiyorlar, bu tarafta açlık var. Böyle bir pozisyon. Ashabı kiram, şiddetle korkuyorlar, takatleri mecalleri yok hatta meşhurdur ashabı kiramın ve efendimiz asv efendimizin taş bağlama olayıda o gün gerçekleşmiş, o günlerde ahzab savaşı günlerinde gerçekleşmiş.

Şimdi, kardeşler efendimiz sas iyice bunalmış ashabı kiram bunalmışlar. Hayatında ilk defa namaz kaçırma pozisyonu o gün gerçekleşmiş. Yani namaz kılmaya peygamber efendi-

miz as bile vakit bulamamış. Artık ölüm, ölüm tasviri yapmaya gerek yok. Peygamber efendimiz namaz kaçırmış düşün, ahzap savaşındaki günlerinde.şimdi peygamber efendimiz sas bir akşam vakti ashabı kiram onun etrafında sinmişler, tam sinmişler ama, karşı tarafta ne olup bittiğini merak ediyor. Ne kadar erzakları kalmış, bir ay geçmiş. Yani o adamların 2 ay daha dayanacak vakitleri varsa, bu tarafta o kadar mecal kalmamış. Yok onlarında 2-3 günlük erzakı kalmış veya moralleri bozulmuşsa biraz daha direnecekler. Böyle bir istihbarat gerekiyor. Efendimiz buyurmuş ki; yahu demiş şu adamların tarafına geçip de bir baksanız bir istihbarat toplasanız bana demiş. Yok mu içinizden birisi, gidecek on bin tane adamın ortasında, şaraplı içmişler hep sarhoş yarısı, gidecek bakacak ne yapıyorlar bu adamlar ne kadar develeri, erzakları ne kalmış, yemekleri pişiyor mu? İnceleyecekler. Moraliniz düzgün mü diye soru sorcak biri gelecek sağlam olarak bilgi verecek. Yani git seni delik deşik etsinler desen daha iyi olur. Aynen böyle söylemiş. Sizden biri yok mu? Gidecek bu adamların ne yaptığını bana görececek gelecek. Hiç kimse ses çıkarmamış. Bir kişi çlsün dese bu daha anlamlı Allah için şehit olmaya kalkacak bir kişi. İkinci defa sormuş. Yine ben buradayım ya Rasulullah diyememiş. Dikkat edin Ebubekir oradaydı, ali oradaydı, Ömer oradaydı, Osman oradaydı. Hasan ibni sabit gibi yaşlı sahabeler hariç, kadınlar hariç bütün sahabi oradaydı. Kimse ben kalkarım demedi. Dördüncü defasında Huzeyfe diye anmış. Kendisi diyor ki Huzeyfe deyince ayaklarımın mecali kesildi diyor, sen git diyecek anladım diyor. Huzeyfe sen git ama bir şartla yılanı uyardırmayacaksın demiş. Senin gittiğini anlamayacaklar. Hem gitmek tehlikeli, hem adamlara haberi istihbarat yapıldığını, casusun içeri girdiğini çaktırmadan içeri geleceksin diyor. Huzeyfe münafıklarında pek çok sırrın da sahibi olmayı o gün hak etmiş. Ayağa kalkmış peki ya Rasulullah demiş. En güçlü sahabilerden biri değil, çok yiğit bir delikanlı değil, oranın en delikanlısı ali bin ebitalip ti ranh. Çünkü o hendeğin ilk geçilmek istendiği gün Ali şecaatini gösterdi. Ama o soğukta gece yarısı on bin silahlı adamın ortasına gitmek için Ali kalkamadı Ebubekir de kalkamadı. Huzeyfe deyince ayağa kalktı. Peki ya Rasulullah dedi. Gitti ebu süfyan müşriklerin komutanıydı. Gitti onun dizinin dibine oturdu. Hatta ona nasılsın ne yapıyorsun diye sorular sordu. Sen kimsin buraya geldin demiş. Sen kimsin ben ebu süfyanım demiş ha otur o zaman demiş. Bu onun üstüne geliyor. Kendisi anlatıyor bu hatırasını. Sonra sabah olmadan gelmiş Rasulullah sav e bu adamların dayanacak mecali kalmadı hepsi gidelim mi diye konuşuyorlar demiş. Tekbir getirmiş sav. Bu çok büyük bir müjde çünkü. O gün sanki savaşın kırkinci günü değil ilk günü gibi ashabı kirama kan geldi. Yeniden heyecanlandılar. Daha sonra bildiğimiz gibi ashabı kiram Allah onlardan razı olsun herhangi bir kılıç kullanmaya ihtiyaç duymadan Allahın yardımıyla müşrikler perişan oldular. Onların tarafında çok korkunç bir fırtına çıktı. Çadırlarını hayvanlarını uçurdu gitti. Canlarını zor kurtarıp kaçtı müşrikler. Kuranı kerimden öğreniyoruz bu bilgiyi. Ashabı kiram da Allahın lütfettiği bir zaferle Medine ye geri döndüler. Şimdi kardeşler peygamber as in sır abidesi, bu sırdaşlık sadece münafıklara ait bilgidir gelmiyor. Rasulullah sav in kendisinden sonra meydana gelecek fitneleri de en iyi bilen bu sahabi. Fitne uzmanı, fitne ile ilgili bilirkişi. Adını nasıl kullanırsak kullanalım. Ama her halukarda Huzeyfe ibnül yeman ra an hın bunların ötesinde dünyaya tenezzülsüzlüğü peygamberin dikkatini çekmiş. Mobilya düşkünü değil, servet düşkünü değil. Ömer bin hattabr an hın zamanının da medain isimli bir şehre vali olarak tayin etmiş bunu Ömer ra anh. Yanına da gö-

revlendirme kağıdını yazmış. Kağıt her valiye yaptığı gibi bu sizin valinizdir, il meclisinde bu günkü deyimiyle, il meclisinde görüşün maaş takdir edin, evini verin diye talimat veriyor. Medaine gittiğinde bunu karşılamışlar. Bir eşeğiyle gitmiş Medain e, karşılamışlar bunu. Hoş geldin. Bunu yeni gelen valinin kölesi zannetmişler. Eşekle geliyor, kilometrelerce, yüzlerce kilometre yol geliyor. Elbisesi yırtık pırtık. Efendin nerede demişler. Efendim ahrette demiş. Rasulullah sav i kastediyor. Hani vali gelecekti buraya. Ben geldim diyor, işte yazım. Bakmışlar iş ciddi. Ömer in valisi olur böyle diye düşünmüşler. Ne maaş istiyorsun sormuşlar. Bana bir ev bulun demiş. Bir de hergün bir ekmek bul, birde şu hayvanım aç kalmasın başka bir şey istemem demiş.

Hz Osman r an hın vefatından kırk küsür gün sonra vefat etmiş Huzeyfe r an h. Demek ki ortalama 20-21 sene Medain de vali olarak kalmış. Vefat ettiğinde Hz Osman valiydi çünkü bu. 21 sene bir eşek, bir tutam ot, bir dilim ekmekle valilik yapmış. Şimdi o topraklarda onun filmini bile çevirecek kadar bile fakir insan yok. O rolü taklit edecek kadar fakirliği bilen kimse yok. Ondan önce krallıklar olan bir yer Medain. Dünyaya tenezzülsüz birisi. Bu tenezzüslülüğü Ömer inde dikkatini çekmiş. Bildiğimiz bir vakıa, teberrüken, Allahtan bereket umarak anmamızda fayda var. Bir gün Ömer ra an h ashabından tabii inden bir nesille oturuyorlar. Böyle geniş bir evin içindeler. Demiş ki arkadaşlar Allahtan ne istersiniz bir söylesenize bana demiş. Ne istiyorsunuz Allahtan demiş. Oradan biri Ömer i memnun edecek şimdi demiş ki Allahtan isterim ki şu oda dolusu kadar altınım olsun, sonra onları Allah için infak edeyim. Öbürüne demiş sen ne istiyorsun demiş. Müstedrek isimli hadis kitabından naklediyorum bunu. O da demiş ki benim isterim ki bu oda dolusu mücevherlerim olsun onları infak edeyim. Bir puan üstten gidiyor derken herkes değerli şeyden o oda dolusu istemiş. Sonra demişler ki Ömer sen bizim ağzımızı yokluyorsun, sen ne isterdin. Durmuş demiş ki; ben Allahtan isterdim ki, Ebu Ubeyde ibnul cerrah, Muaz ibn Cebel, Salim ve Huzeyfe gibi bu oda dolusu bir adamım olsa da onlarla Allah için çalışsam demiş. Bende öyle isterdim. Onların mantığında işi para görüyor. Çok mücevherin olursa insanları Müslüman yaparsın. Ömerin anlayışında İslam ı Huzeyfe büyüttü, Salim büyüttü, Muaz ibn Cebel büyüttü, Ebu Ubeyde büyüttü. Bu saydığı isimlerin hepsi de vefat etmişler. Demek Ömer bir yalnızlık hissediyor. Sadece Huzeyfe yaşıyor orada, Salim inde yaşadığı büyük ihtimal var ama, Ömerin derdi başka. Bu adamlar gibi adamlar istiyor. Onlarla Allah için çalışacak Muaz la yola çıkacak, Ebu Ubeyde yle yola çıkacak. Demek ki Rasulullah sav in Huzeyfe ye bakışıyla, Rasulullah sav in ikinci halifesi olan Ömer bin Hattab ın Huzeyfe ye bakışı arasında benzerlik var.

Tekrar bir kardeşler güven abidesine dönelim. Huzeyfe güven abidesi oldu da münafıkların ismini bildi de ne oldu? Mesele sadece münafıkların ismini bilme meselesi değil. Huzeyfe nin elide güvenliydi. Vali oldu. Valiliğinden tek bir elbise almadan çıktı gitti. Sadece eşeğinin yemi, günlük ekmeği ve bir gecekondu istedi halktan. O da onlara hizmet edebilmek için. Ebu Ubeyde de öyleydi. Ömer in onun için dikkatini çekmiş. Muaz da öyle. Salim de öyle. Allah hepsinden razı olsun.

Kardeşler biz dedik ki ashab-ı kiramın hayatını dinimizle ilgisi bulunduğu için onlara imrenerek baktığımız için öğrenmek istiyoruz. Herhangi bir şekilde ashab-ı kiram da büyü yok yani ashab-ı kiramın çok ismini anınca mesela Huzeyfe nin ismini bin defa tekrar edince insan cennete girmez tesbih yapılmaz Huzeyfe nin isminden Huzeyfe den örnek alınır. Bu örnekliği birkaç noktada toplayacağız sözümüzü bitireceğiz.

Bir; Huzeyfe cebraille arkadaşlık yapan peygamber efendimizin sav bile arkadaşlığını hissedeceği kadar candan bir insanmış demek ki bugün bize dönsün bu kağıt dönsün bizim davamız candan insanlara ihtiyaç hissediyor. Rasulullah s.a.v Huzeyfe yi gözü ısırdı. Bu candan bir adam. Ebubekir e açmadığı sırlarını ona açtı. Ömer e açmadığı sırlarını ona açtı. Biz sadece münafıklara ait dökümanın onda olduğunu biliyoruz. Ama Huzeyfe nin fitnelerle ilgili yani Rasulullah sav dan sonra ortaya çıkacak iç sorunlarla ilgili de çok şey bildiğini söylüyor. Bunları söylemeden gitti bu dünyadan çünkü söyleme talimatı yoktu Huzeyfe nin;

Bir; Huzeyfe candan dosttu. Bütün meleklerin arkadaşlığına rağmen sevgili Aişe sine rağmen sevgili Ebubekir ine rağmen Rasulullah sav o arkadaşlığa ihtiyaç hissetti.

İki; Rasulullah sav. Bu arkadaşlığı test etti. Nerede? Hendekte. Nasıl test etti. Ölüm-den beter bir korku ile test etti. Çünkü ölüm dediğin kafan koptu on saniye sürer. Akşamdan sabah istihbarat yapmak için on bin silahlı adamın içerisinde durmak ölümden zor bir şey bu testten Huzeyfe çok başarı ile geçti. Allah ondan razı olsun. İki. Şimdi üçüncü bize dönük bir noktaya geleceğiz. Peygamber a.s. candan dost olmanın dünyada da görülen bir sonucu oldu kardeşler bu sonuç Ömer in sevgisine ulaşma Ömer in sevgisi ile simgelenmiş bir noktada olmak olabilir. O ayrı bir konu ama şuan bizim Huzeyfe ye milyarlarca kere minnet etmemiz gereken onu hayırla anmamız gereken büyük bir hizmeti var. Huzeyfe peygamber a.s. sırdaşı olurken kafalı bir insan olduğu için bu sırdaşlığa ulaşmış. Bugün elimizde eğer matta yuhanna ya göre İnciller gibi Ebubekir e göre kuran ibn mesuda göre kuran ali ye göre kuran Osman a göre kuran diye farklı farklı kuranlar yoksa bu Huzeyfe nin sayesinde. Yada Allah Huzeyfe yi bu hizmet için seçmiştir. Hangi cümle uygunsa artık. Elbette Allahın iradesi iledir. Ama Allah on binlerce sahabinin arasından Huzeyfe yi seçmiştir. Zira Huzeyfe yeni Müslüman olanlarla eski ashap arasında kuran okurken lehçe farklılıklarının çıktığını hepsinin de kendisini haklı gördüğünü anlayınca işini gücünü bırakmış Medine ye gelmiş. Osman halife kuran biliyorsanız Ebubekir döneminde tek kitap haline getirilmiş ama herhangi bir şekilde insanların elinde değildi. Deyim yerinde ise devlet arşivinde duruyordu. Önce Ebubekir de kaldı sonra Ömer de kaldı. Ömer vefat ederken de kızı Hafsa ya r.anha. bıraktı onu. Hafsa nın sandığında duruyordu kuran herkeste kendine göre okuyordu. Huzeyfe bu kendine göre okuyuşun incilin akibetine göre kuranı kaydıracağını hissetmiş Medine ye gelmiş. Osman ibn avfana demiş ki Osman bu ümmetin kuranını parçalamaktan kurtar. Ne yapayım demiş. Resmi mushaflar çıkar demiş. Böylece insanlar devlet onaylı mushaflar okusunlar demiş. Osman da bu fikri çok uygun görmüş. Hafsa nın elindeki mushafı alıp ondan yedi tane çoğaltmış o zaman İslam toprakları yedi eyalet. Her birini mühürleyerek her vilayet valisine bir tane bırakmış böylece kısa

bir zamanda bugün Afrika dan kuzey kutbuna kadar okuduğumuz Fatiha hep aynıysa bu aynılığı Huzeyfe nin projesi gerçekleştirmiş. Bu onun kuranımıza hizmeti Rasulallah sav onun bu hizmetini görmedi. Çünkü ondan çok yıllar sonra oldu bu iş. Ama Huzeyfe bu hizmeti yapabiliyordu. Bu kapasitede bir sahabiydi. Rasulallah sav. Bunu biliyordu Allah ona vahyetmişti muhakkak. Öbür türlü Huzeyfe sivrilen bir isim olmayacaktı.

Kardeşler

Ashab-ı kiramı biz, özellikle, tuttu kalenin kapısını ali bir kaldırdı kalenin kapısı kalkınca müşrikler kaçtılar gibi böyle film kahramanı gibi istiyoruz. Her sahabe böyle film çevirecek çapta değil. Ama kuranı bize ulaştıracak hizmeti yapanlar oldu. Huzeyfe kıyamete kadar kuranla anılmalı Huzeyfe bir lider ne kadar güçlü ne kadar müeyyet olursa olsun Allahtan tavhit görmüş bir lider bile olsa sır dostlarına ihtiyacı olacağına dair örnek olarak kalsın. Huzeyfe kendisine en çok ihtiyaç hissedilen günde ölümü göze alıp müşriklerin ortasına girecek çapta yürekli bir Müslüman olarak gençlerin örneği olsun. Sıkışında bizim işimiz vardı hanım doğum yapacaktı diyen her Müslüman hendekteydi Huzeyfe yi unutmamalıdır. Sadece peki ya Rasulallah dedi kalktı gitti. Kaldı ki ya Rasulallah Mekkeliler den birini gönder o adamları daha iyi tanır. Bir sürü mazereti vardı bu mazeretler hiç aklına bile gelmedi. Bir şey söyleyeyim mi oda çok önemli kendisi o olayı anlatırken hiç korkmadım nasıl olsa Rasulallah arkamdadır demiyor. Çok korktum elim ayağım titredi içim boşaldı diyor. Ama Rasulallah emretti kalktım gittim diyor. Gerçeği söylüyor. Çok korkmuş ama korkudan dolayı Rasulallah sav a ama ile cevap vermemiş. Tekrar özetliyorum:

Sır adamı, güven abidesi

Kurana hizmette iki numara Ebubekir den sonra

Zor günün adamı

Ama kelimesi sözlüğünde yok ve bunların toplamının şahidi, zahitliği dünyaya tenez-zülsüzlüğü dileriz Allah onun gibi olmayı nasip eder etmez onu istemek hakkımız olur olmaz sahabelik hariç tabi ama yine isteriz Allahtan o yolda olmayı da en azından onun şefaati ile cennette onunla ve Allahın diğer dostları ile beraber bulunmayı bize nasip etmesini dileriz. Bunları konuşmamız onu huzur içerisinde huşu içerisinde dinlememizin şefaatine de vesile olmasını Allahtan niyaz ederim.

Velhamdülillahirrabbilalemin...